

Г. Полетика - найвірогідніший автор «Історії Русів». «Історія Русів» та ідеологія федеративної Речі Посполитої.

Розповідь вчителя. О. Лазаревський, досліджуючи найвизначніший твір української національно-політичної думки кінця XVIII — початку XIX ст. «Історію Русів» та співставляючи з архівними матеріалами Полетик, приписує його авторство Григорію та Василю Полетикам. Анонімний автор «Історії Русів» малює яскраву картину розвитку України від найдавніших часів до другої половини XVIII ст. Концепція книги продовжувала традиції козацьких літописів, але основну увагу автори приділяли політичній оцінці історичних подій. Ймовірними авторами «Історії Русів» поряд з Полетиками вважалися архієпископ Г. Кониський та князь О. Безбородько. О. Лазаревський, посилаючись на архівні документи та приватне листування Полетик, стверджує, що Григорій писав документальну історію України, закінчення й видання якої відбулося завдяки його синові. Беручи до уваги це припущення, можна стверджувати, що ідея і дух «Історії Русів» цілком відповідають політичним й історичним поглядам Г. Полетики, який протягом усього свого життя залишався відданим ідеї української самобутності й автономності, скрупульозно збираючи і вивчаючи джерела з історії рідного народу.

Робота за таблицею

Основні ідеї «Історії Русів»
<ul style="list-style-type: none">• Найбільш видатний історичний твір в Україні кін. XVIII — поч. XIX ст.• Вперше опублікований 1846 року в Москві Осипом Бодянським.• Розповідає читачеві про народ український, починаючи з найдавніших часів, про місце його серед інших народів, про постійну боротьбу за свою волю.• Ця праця була історично необхідною, бо на той час існували теорії, які заперечували існування українців як окремої нації і вважали їх різновидом

російської або польської нації.

- Цей твір доводив, що кожен народ має право на самостійний розвиток, в тому числі й український народ, і що українці є окремою нацією зі своєю мовою та культурою.
- Дає картину історичного розвитку України до 1769 року. Велика увага приділяється розвитку українського козацтва та національно-визвольній війні українського народу під проводом Б. Хмельницького, засуджується політика Росії на українських землях.
- Місце, дата написання та автор цього твору залишаються невідомими до цього часу

Завдання

З'ясуйте головну ідею, «Історії Русів», а також дайте відповідь на запитання :
«Яку роль відіграв цей твір у становленні національної самосвідомості.»

Робота з документом

Із праці О. Субтельного «Україна: історія»

«Історія Русів»... являла собою скоріше політичний трактат, ніж наукову працю. Вона сміливо прославляла й романтизувала козацьку минувшину, і хоч автор не виступав за негайну незалежність України, він вбачав в українцях окремий від росіян народ і закликав надати йому певну форму самоврядування. Його героями були Хмельницький і, що важливо, непокірний Полуботок, який повстав проти Петра I. Він також доводив, що Україна, а не

Росія є прямою спадкоємницею Київської Русі. «Історія Русів» сповнена почуття національної гідності... Автор стверджує, що правда й справедливість є наріжними каменями кожної політичної системи, а захист життя, свободи та власності є невід'ємним правом усіх людей».

Завдання

1. Яке значення мала поява «Історії Русів» для розвитку національно-визвольного руху на українських землях?

2. Як ви думаєте, чому час та місце написання «Історії Русів» вкрито

таємницею, а її автор залишився невідомий?

3. Чи залишаються актуальними ідеї цього твору на сьогоднішній день?

Відповідь обґрунтуйте.